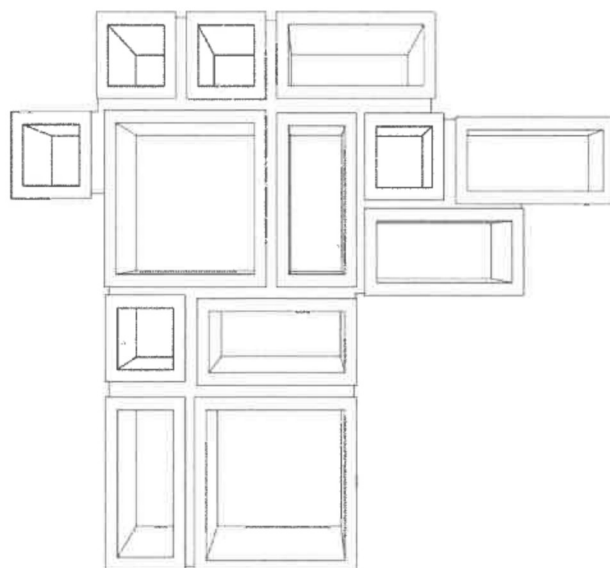

Zámer obnovy pamätihodnosti

Sušienkovho Múru / Mreže

Investor:	Mesto Banská Bystrica
Zodpovedná osoba:	Mgr. art. Matúš Janíček
Správu vypracoval:	Mgr. Zuzana Janíčková

Obsah:

1	Úvod.....	3
2	Základné údaje o pamiatke.....	3
2.1	Vlastnícke vzťahy.....	3
3	Popis pamiatky.....	4
4	Nálezový stav.....	4
5	Koncepcia obnovy pamiatky.....	5
6	Popis a špecifikácia navrhovaných prác.....	6
7	Archívny prieskum a technologické skúšky.....	6
8	Prílohová časť.....	7

1 ÚVOD

Park pod Pamätníkom – Múzeom SNP vznikol ako demonštratívne architektonicko – urbanistické riešenie mesta Banská Bystrica po II. svetovej vojne. Súčasťou výraznej zmeny charakteru mesta bola i regulácia koryta rieky Hron, ktorá „uvoľnila“ priestor nie len dnešnej komunikácii I. triedy, ale i Parku a Pamätníku SNP.

Pre nás roztancovaná krivka pôdorysu Múru/Mreže je pripomenutím niekdajších meandrov rieky v týchto miestach. Táto asociácia vytvára ďalší z bodov bohatého interpretačného rámca diela, ktoré sa pre mnohých Bystričanov stalo tak samozrejmým, že ho prestali vidieť. Desaťročia svedomite plní svoju funkciu a oddeľuje detské ihrisko od rušnej komunikácie.

Prísny charakter pietnych miest Pamätníka SNP, striktný raster monumentálneho schodiska, priama línia urbanistického riešenia osí Parku a architektúry Sídlička vytvárajú priestor a vhodný kontrast pre intímne zákutie s detským ihriskom a Múrom/Mrežou.

Pompéznosť celkového riešenia dáva o to viac vyniknúť hravosti tejto plochy parku.

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PAMIATKE

Názov:	Sušienkov Múr/Mreža
Autor:	Akad. sochár Jozef Sušienka
Lokalizácia:	Stredoslovenský kraj, Mesto Banská Bystrica
Adresa:	Park pod Pamätníkom – Múzeom SNP
Sloh/datovanie:	postmoderna / 1968/69
Materiál:	keramické tvárnice / šamot
Rozmery:	1,2m výška, 0,3m hrúbka, 98 m
Druh pamiatky:	múr/mreža
Pamiatka ja zapísaná v zozname pamiatok pod číslom: pamätihodnosť	
Predchádzajúce reštaurátorské zásahy:	neznáme

2.1 VLASTNÍCKE VZŤAHY

Mesto Banská Bystrica

3 POPIS PAMIATKY

Sušienkove dielo v Parku SNP v Banskej Bystrici sa svojou formálnou stránkou vymyká celkovému diskurzu tvorby sochára Jozefa Sušienku.

Kým sochárovu tvorbu poznáme z absolútne amorfných tvarov, tak daný Múr/Mreža vytvárajú vzácny kontrast dvoch princípov, formálne napätie vytvorené v troch materiálovo – koncepčných rovinách:

1. Za hlavný koncepčný rys považujeme niekoľkokrát esovite prehnutý pôdorys Múru/Mreže, vytvárajúci prirodzenú vlnovku oddeľujúcu plochu ihriska od rušnej komunikácie.
2. Vizualne napätie medzi prísnu kubickou štruktúrou jednotlivých keramických dielov a vlnovkou v pôdoryse.
3. Prirodzenou štruktúrou terakotovej keramiky s ľahkou amorfnosťou, ktorá v koncepcii kubického rastra vytvára biologickú štruktúru na úrovni buniek.

Formálny rys zaseknutia v čase akejsi 3D fotografie je vlastne ideologický most medzi Sušienkovým Múrom/Mrežou a Ondrejovičovým Hexagonom v tesnej blízkosti. Kým Ondrejovič veľmi cenne zastavuje čas počas hry a citlivo vyberá moment rozsypanosti matíc na hracej ploche, tak Sušienka zachytáva okamih biologického procesu vlnenia sa a formovania sa povedzme DNA reťazca. Jeho vlnovka sa rytmizuje podľa zásad biologickej prirodzenosti, počas toho kubická štruktúra vzdoruje chaosu prísnu formou vytvárajúc krásnu poéziu zápasu o prežitie.

Múr/Mreža je 1,2 m vysoký, niekoľkokrát sa vlnovkovite prehýba na vzdialenosti 98 m. Je vytvorený rastrom keramických tvárnic, ktoré majú tvar dutého kvádra, rôznych dimenziách prierezov. Veľkosť jednotlivých tvárnic je 150 x 150 mm, 150 x 300 mm, 300 x 300 mm s hrúbkou 300 mm.

Technologicky bol Múr/Mreža vyrobený ako murované teleso na betónovom základe, maltou sú spojené jednotlivé prefabrikáty, ktoré podľa slov autora boli vyrábané pomocou upraveného technologického procesu na výrobu dlaždíc.

Tvárnice sú osadené na betónovom základe z riečneho štrku.

Ako pojivo jednotlivých tvárnic bola použitá vápenno – cementová malta.

Keramické tvárnice sú vyrobené z keramiky, pri použití vysokého výpalu. Pravdepodobne bez použitia vrchnej glazúrnej vrstvy. Zaglazovanie povrchu vzniklo vysokým výpalom a zosklovením vrchnej vrstvy.

4 NÁLEZOVÝ STAV

Previedli sme vizuálnu kontrolu celkového stavu diela ako aj reštaurátorský prieskum. Celkový stav pamätihodnosti je možné hodnotiť ako poškodený a neadekvátny. Jej stav je havarijný a vykazuje statické narušenie celku, jednotlivé konštrukčné celky sú značne poškodené .

Keramické tvárnice sú v dobrej nálezovej kondícii z drobnými čiernymi depozitmi a povrchovou prítomnosťou machov, avšak poškodených rozpadom pojiva a stratou celkovej integrity je zhruba 30 % objektu. Betónový základ je na mnohých miestach vyosený, jeho poškodenie odhadujeme na 60 %. Dôvod poškodenia je v hlavnej miere vandalizmus, zvetranie murovacieho pojiva medzi keramickými tvárnicami a vyosenie základu, betón je pravdepodobne poškodený klimatickými vplyvmi a koreňmi drevín. Základový pás je pravdepodobne plytko založený.

5 KONCEPCIA OBNOVY PAMIATKY

Za nosný a výtvarne najcennejší prvok považujeme celkovú koncepciu architektonicko – urbanistického riešenia a vzájomný súzvuk jednotlivých objektov.

Obnovu by sme upriamili na zachovanie celkového objemu objektu v celej jeho dĺžke a pôdoryse. Za veľmi cenný považujeme raster keramických tvárnic, jeho dynamiku a hustotu.

Pri obnove navrhujeme použiť existujúce tvárnice bez dopĺňania nových, nakoľko vznikli ako produkt pri špecifickom technologickom procese ako určité svedectvo doby. Motiváciu a okolnosti vzniku dnes už nie je možné zrekonštruovať. Z existujúcich tvárnic navrhujeme vyskladať čo najdlhší úsek a zostávajúci objem vhodne náznakovo doplniť.

6 POPIS A ŠPECIFIKÁCIA NAVRHOVANÝCH PRÁČ

Navrhujeme kompletne zdokumentovať súčasný stav, zakresliť pôdorys a viaceré rezy, prípadne pohľady. Dôležité je zamerať oporné GPS body pre presné osadenie objektu v priestore.

Po vypracovaní celkovej dokumentácie skutkového stavu je možné pristúpiť k demontáži plotu a asanácii základov. Nepoškodené keramické tvárnice je nevyhnutné očistiť tlakovou vodou a následne uskladniť. Pred opätovným použitím napustiť hydrofóbnym prípravkom. Je potrebné vyberať pre ďalšie použitie kusy bez prasklín a akéhokoľvek poškodenia.

V pôvodnom pôdoryse a nadzemnom objeme vybetónovať základový pás so založením do nezámrznej hĺbky. Následne opätovne vymurovať objekt. Jeho dĺžku prispôbiť zachovaným tvárniciam. Ako pojivo použiť vápenno – cementovú maltu.

Navrhujeme pre náznakové doplnenie použiť, oceľový výpalok z atmosferickej ocele z presnou kópiou rastru a veľkosťou plotu, plech použiť minimum 12 mm hrubý. Výpalky následne namontovať na novo vybetónovaný múr.

Za obsah zodpovedá :

Mgr. art. Matúš Janíček

.....

7 PRÍLOHOVÁ ČASŤ

Dokument obsahuje nasledovné interné prílohy :

Príloha č 1: Obrazová časť:

